

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 87/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att sänka mervärdesskatten på barnkläder

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 87/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Anna-Kristiina Mikkonen/sd:

Ämnar regeringen utnyttja den möjlighet som EU:s mervärdesskattedirektiv erbjuder för att sänka mervärdesskatten på barnkläder och därmed priserna på barnkläder och anser regeringen att en sänkning av mervärdesskatten på barnkläder är en nyttig åtgärd för att stärka barnfamiljernas ekonomi och köpkraft?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) betalas i princip mervärdesskatt för all affärsverksamhet i form av försäljning av varor och tjänster. Endast vissa nyttigheter som uttryckligen nämns i lagen är befriade från skatt. Enligt mervärdesskattelagen är de sänkta skattesatserna 10 och 14 procent. Den allmänna skattesatsen är 25,5 procent. På försäljning av barnkläder och -skor tillämpas den allmänna skattesatsen på 25,5 procent.

För medlemsstaterna bindande bestämmelser om strukturen hos och nivån på de skattesatser som ska tillämpas vid mervärdesbeskattningen finns i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Enligt mervärdesskattedirektivet ska medlemsstaterna tillämpa en allmän mervärdesskattesats på minst 15 procent. Dessutom får medlemsstaterna tillämpa högst två reducerade skattesatser på minst 5 procent. Dessa skattesatser får tillämpas på upp till den 24:e punkten i bilaga III till direktivet. Utöver de två sänkta skattesatserna som nämns ovan får en medlemsstat tillämpa en reducerad skattesats som är lägre än minimiskattesatsen på 5 procent (superreducerad skattesats) och en befrielse med rätt till avdrag för mervärdesskatt som ingår i anskaffningar (nollskattesats). Medlemsstaterna har inte rätt att fatta nationella beslut om nedsatta skattesatser för andra varor och tjänster än de som anges i direktivet. Varor och tjänster på vilka medlemsstaterna kan tillämpa en reducerad skattesats anges i bilaga III i mervärdesskattedirektivet. En superreducerad skattesats och en nollskattesats får tillämpas på de nyttigheter som räknas upp i punkterna 1–6 och 10c i bilaga III till direktivet. Den reducerade skattesatsen kan tillämpas bland annat på barnkläder och barnskor i punkt 24 i bilaga III.

Mervärdesskattedirektivet gör det möjligt att tillämpa en sänkt skattesats på barnkläder och barnskor. De sänkta skattesatserna medför dock administrativa kostnader för företagen och skatteförvaltningen samt problem med gränsdragningen och neutraliteten.

Enligt den statiska uppskattningen av skatteintäkterna beräknas sänkningen av mervärdesskattesatsen för barnkläder och -skor minska statens mervärdesskatteinkomster med 74 miljoner euro per år enligt nivån 2026. Av detta belopp skulle 50 miljoner euro bero på sänkningen av mervärdesskattesatsen för kläder från 25,5 procent till 14 procent och 24 miljoner euro skulle orsakas av sänkningen av mervärdesskattesatsen för skor från 25,5 procent till 14 procent. När man samtidigt beaktar den effekt som ökar hushållens köpkraft på grund av statens minskade mervärdesskatteutgifter och de sänkta priserna, uppskattas förändringen försvaga statens ekonomi med cirka 68 miljoner euro per år. Konsumentprisindex beräknas till följd av höjningen sjunka med cirka 0,05 procentenheter, om förändringen helt och hållet överförs på priserna. Då skulle utgifterna för statens indexbundna förmåner minska med uppskattningsvis 14 miljoner euro per år med 1–2 års fördröjning. I denna uppskattning har en indexfrysning i fråga om vissa förmåner 2024–2027 beaktats.

Den viktigaste uppgiften för beskattningen är att samla in medel för att finansiera offentliga uppdrag. Regeringen driver en skattepolitik ämnad att stärka köpkraften, den ekonomiska tillväxten, sysselsättningen och företagandet. Ett viktigt mål är att stödja barnfamiljernas ekonomiska ställning. Direkta stöd är i allmänhet effektivare sätt att stödja hushållen än en sänkning av mervärdesskattesatserna. De reducerade skattesatserna minskar skatteinkomsterna och har i flera ekonomiska undersökningar konstaterats försämra skattesystemets och ekonomins effektivitet. De är inte heller i allmänhet effektiva verktyg för att uppnå samhällspolitiska mål, bland annat för att det är osäkert om en sänkning av skatterna skulle reflekteras i priserna. Det är mer ändamålsenligt att förbättra barnfamiljernas ekonomi och köpkraft genom redan existerande åtgärder än med hjälp av mervärdesskatten. På basis av det som anförts ovan anser regeringen att det inte är motiverat att sänka skattesatsen för barnkläder och barnskor.

Helsingfors 15.4.2025

Finansminister Riikka Purra